

Vítazný projekt

15. bienále architektúry v Benátkach 2016

Dňa 26. 1. 2016 zasadala medzinárodná porota na výber výstavného projektu a následnú realizáciu expozície na 15. medzinárodné bienále architektúry v Benátkach 2016, ktoré sa bude konať od 28. mája do 27. novembra 2016 (vernissáž 26. a 27. mája 2016) v pavilóne Českej republiky a Slovenskej republiky.

Deväťčlenná porota pracovala v tomto zložení:

Siedmi hlasujúci členovia v abecednom poradí: Peter Čanecký (VŠMU); Irakli Eristavi (architektonický ateliér zerozero); Adam Gebrian (nezávislý kritik, Praha, predseda poroty), Alexandra Homolová (SNG); Zuzana Komárová (Ministerstvo kultúry SR); Boris Meluš (nezávislý grafický dizajnér); Alexandra Kusá (SNG).

Dve nehlasujúce členky poroty: Monika Mitášová (teoretička architektúry, zodpovedná za odbornú prípravu výberového konania) a koordinátorka projektu Monika Palčová (SNG).

Do súťaže bolo prihlásených 24 projektov, všetky boli posudzované. V predpoludňajších hodinách porota preštudovala dokumentáciu projektov, prediskutovala ich a posúdila. Do druhého kola postúpili tri prihlásené projekty:

1. projekt č. 8 autorov Michala Janáka, Martina Jančoka (Plural), Ľubice Segečovej a Bohdana Smiešku nazvaný *Sokel*.
2. projekt č. 15 autorov Michala Sula, Miriam Liškovej (SLLA Architects), Raúla Alonsa Estébanesa a Kataríny Smatanovej nazvaný *Mobilising Response / Podňjeťť odpovede*.
3. projekt č. 23 autorov Benjamína Brádňanského, Petra Hájka, Víta Haladu, Jána Studeného a Mariána Zervana (VŠVU v Bratislave a Trnavská univerzita v Trnave) nazvaný *Starosť o architektúru – na príklade jedného domu: areálu Slovenskej národnej galérie v Bratislave*.

Zástupcovia troch postupujúcich projektov v popoludňajších hodinách s porotou v druhom kole prediskutovali predložené projekty. Po záverečnej internej diskusii porota hlasovaním vybrala projekt č. 23 *Starosť o architektúru – na príklade jedného domu: areálu Slovenskej národnej galérie v Bratislave* pomerom 6 hlasov za, jeden člen poroty sa zdržal hlasovania.

Stanovisko poroty k víťaznému projektu:

„Autorský tím, ktorý porota vybrala, aby reprezentoval Slovensko na tohtoročnom architektonickom bienále, sa rozhodol prezentovať príbeh jednej stavby, Slovenskej národnej galérie.

Podľa nášho názoru ide o jednu z mála stavieb nedávnej minulosti na Slovensku, ktorá má potenciál zaujať široké medzinárodné publikum. Nejde ale len o predstavenie stavby vo veľkom modeli v mierke 1:8, ale o predstavenie celého procesu: od úvah o vzniku takejto stavby, cez jej prípravu, rôzne fázy projektu, realizácie, užívania, cez následné chátranie, diskusiu o uzavretí a možnom búraní, až po súťažné návrhy rôznych slovenských architektov na rekonštrukciu. Zápas o túto stavbu je priesečníkom mnohých frontových línií architektonických i mimoarchitektonických.

Benátske bienále navštívia počas šiestich mesiacov desaťtisíce vážnych záujemcov o architektúru (architektov, študentov architektúry, historikov, teoretikov, novinárov, akademikov, fanúšikov architektúry, záujemcov o prostredie, v ktorom žijeme). Tí všetci sa budú môcť vďaka zrozumiteľnej prezentácii dozvedieť, že v Bratislave existuje takáto mimoriadna stavba s dôležitým obsahom, a že ju môžu v budúcnosti navštíviť. Dozvedia sa aj to, aký je stav architektonického uvažovania o galérii na Slovensku. Porota odporúča zväziť online prenos z webkamery, ktorý bude v pavilóne po dobu bienále vysielat' prebiehajúci proces rekonštrukčných prác.

Zároveň má táto expozícia šancu sprostredkovať nádej pre ďalšie stavby s relatívne podobným osudom v Čechách, na Morave a na Slovensku a pomôcť pozmeniť prevládajúce názory širokej verejnosti na viaceré z nich. Mnohé skvelé stavby s dôležitým kultúrno-spoločenským obsahom, ktoré vznikli v Československu pred rokom 1989, sú dodnes často kritizované, vysmievané, niekedy dokonca nenávidené spravidla iba a jedine z dôvodu situácie (doby, ideológie, politického systému), v akých tieto stavby vznikli. Považujeme to za problém (škodu a omyl), ktoré je treba široko verejne diskutovať a expozícia na benátskom bienále poskytne výbornú šesťmesačnú platformu celému radu takýchto diskusií a reflexií.“

Všetky projekty sú zverejnené na stránke SNG v podobe, ako boli prihlásené do súťaže.